

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 2023 r.

w sprawie **W. Ż.**,

wniosku Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu
Katowice- Wschód w Katowicach.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie postanowieniem z dnia 3 stycznia 2023 r. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy o sygn. akt II Kp 2146/21/S, dotyczącej zażaleń pełnomocników skarżącego W. Ż. na postanowienie Zastępcy Prokuratora Rejonowego Kielce-Wschód w Kielcach z dnia 23 września 2021 r. o umorzeniu dochodzenia, innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Zdaniem Sądu przekazanie sprawy innemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. uzasadnione jest faktem, że skarżący W. Ż., sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, będący w przeszłości rzecznikiem prasowym tego sądu oraz członkiem Krajowej Rady Sądownictwa, jest powszechnie znany wśród sędziów II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie. Ponadto Sąd zwrócił uwagę na zaangażowanie publiczne skarżącego W. Ż. oraz udzielane mu poparcie przez sędziów Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie, które to

okoliczności mogą powodować w społeczeństwie przekonanie o braku obiektywizmu przy rozpoznawaniu tej sprawy przez ten Sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 k.p.k. Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Rozwiązanie przewidziane w przywołanym przepisie stanowi wyjątek od zasady, zgodnie z którą sprawa powinna zostać rozpoznana w sądzie miejscowo właściwym. Regulację tę należy zatem wyklądać ściśle. Odstąpienie od rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo może nastąpić jedynie wówczas, gdy z okoliczności sprawy jednoznacznie wynika, że pozostawienie sprawy w tym sądzie sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości (zob. np. postanowienie SN z dnia 4 lipca 2006 r., V KO 55/06, Biul. SN 2006/8/17). Należy dodać, że za „sprawę” podlegającą rozpoznaniu w rozumieniu art. 37 k.p.k. rozumie się także rozpoznanie zażalenia na postanowienie o zaniechaniu ścigania (zob. postanowienie SN z dnia 16 marca 2000 r., sygn. akt IV KO 11/00).

Jedną z okoliczności, która może uzasadniać przekazanie sprawy do rozpoznania przez inny równorzędny sąd, jest występowanie sędziego sądu nadzrędnego nad sądem właściwym do rozpoznania sprawy w charakterze strony postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 4 sierpnia 2005 r., sygn. akt II KO 42/05). Taki przypadek zachodzi w sprawie, bowiem skarżący jest sędzią Sądu Okręgowego w Krakowie. Istotne znaczenie ma przy tym fakt zaangażowania skarżącego w dyskurs publiczny, na który reagowali – również publicznie – sędziowie Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie. Należy zatem przychylić się do stanowiska, że rozstrzygnięcie sprawy przez ten Sąd w ocenie obserwatorów wymiaru sprawiedliwości mogłoby budzić emocje i podejrzenia, że sąd w sprawie nie jest obiektywny. Jak spostrzegł Sąd Najwyższy, „pomimo braku rzeczywistych podstaw takich wnioskowań odbiór tego typu spraw w społeczeństwie wymyka się racjonalizacji i często właśnie emocje i chęć doszukiwania się «drugiego dna» prowadzą do ocen, które niepotrzebnie obciążają

wymiar sprawiedliwości” (zob. postanowienie SN z dnia 6 kwietnia 2022 r., sygn. akt III KO 26/22).

Jeżeli zatem stroną postępowania jest osoba znana wszystkim sędziom właściwego sądu, a jednocześnie chodzi o sędziego sądu nadrzędnego nad tym sądem, to nie powinien orzekać w sprawie. Wyjątek od zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo uzasadniony jest wówczas ochroną wizerunku sądu jako organu niezależnego, z którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, że w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami. Nie bez znaczenia jest również konieczność realizacji ustawowego postulatu rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, co w kontekście rzeczywistego wyłączania poszczególnych sędziów referentów od rozpoznania sprawy może zapewnić przekazanie sprawy do innego sądu (zob. postanowienie SN z dnia 10 listopada 2021 r., sygn. akt II KO 98/21), w tym przypadku znajdującego się w innej apelacji.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji postanowienia.